

stræbelse i Communerne for at slippe bort fra Skattepligten skal blive imodgaaet og knuust af de Skattecommissairer, der ere indførte ved Loven. Spørgsmaalet bliver nu, naar Finansministeren kan være tjent med Loven, om det i samme Grad vil være Tilfældet med Communerne og Staten i det Hele. Det hedder her i § 10, at Skatteligningen foretages „ved en Samvirken af de communale Myndigheder og særegne Skattecommissjoner“, og jeg har hørt den ærede Ordfører smukt udtale sig om, hvilken Vædsfølelse der vilde besjæle Communerne, naar det kom til Stykket, hvor glade de vilde være ved netop at ramme Skattecommissjonens Anskuelse, idet de jatte Ligningerne tilstrækkeligt høit, for ikke at have den Dødt, at faae dem kasserede af Skattecommissjonerne. Ja, det var jo meget smukt, hvis det gik saaledes, men min Dverbevisning er, at det vil gaae heelt modsat til, og i saa Henseende skal jeg henvise til Betænkningen og navnlig til det Udtryk, at „Communerne ville have en naturlig Tilbøielighed til at sætte Skatten lavt.“ Jeg troer, at det langt mere end en saadan ophøiet Vædsfølelse hos Communerne vil være den i Betænkningen omtalte „naturlige Tilbøielighed“, som vil være den raadende ved Skattens Ansættelse. Naar det er Tilfældet, og der saa overfor Communerne sættes Skattecommissjoner, som have det særlige Øver at gaae imod Communerne for at varetage Statskassens Interesse, mon der saa vil komme det ud, som § 10 falder en „Samvirken“? Jeg troer ikke, man behøver at være meget skarpsindig for at see, at dette Modsatte vil blive Resultatet. Der kan tænkes enkelte Skattecommissjoner, som ville gjøre sig Arbeidet meget let, som ville oppebære Diæterne og forøvrigt lade Arbeidet blive, som det er besørget af Communalbestyrelserne, saa at man vil faae det uhyggelige Syn, at disse gjøre alt Arbeidet, medens Skattecommissjonerne, som Intet gjøre, oppebære en Løn, men det troer jeg dog undtagelsesviis vil finde Sted; derimod vil som Regel det Modsatte finde Sted, nemlig at Ligningerne blive eftergaaede og forhøiede i mangfoldige Poster, og saa troer jeg ikke, at der vil være nogen sær Villighed hos Sogneraadene til at under-

kastte sig den Afgjørelse. Jeg troer tvertimod, at Sogneraadene i Følelsen af, at de have bedre Evne end Skattecommissjonerne til at bedømme de rette Forhold, ville fastholde deres Mening i de allerfleste Tilfælde og lade Afgjørelsen gaae til Dverfskattecommissjonen, og denne vil da, efter min Opfattelse, i de allerfleste Tilfælde gaae dem imod. Naar nu altsaa Loven virker paa den Raade, at det bliver det Sædvanlige, at Sogneraadene komme til en modsat Anskuelse af den, hvortil Skattecommissjonerne komme, men disses Anskuelse bliver godkjendt af Dverfskattecommissjonen, saa troer jeg, at vi ville komme til den alleruhyggeligste Tilstand, man vel kan tænke sig. Det er erkjendt af flere Medlemmer her i Salen — om end ikke i selve Salen, saa ialfald i Udvalget, efter hvad der er berettet — at det ingensunde var undgaaet deres Opmærksomhed, at denne Lovs Gjennemførelse vilde paaføre Communerne et meget forøget Arbeide, men at de gjerne vilde underkaste sig dette i den Forvisning, at de saa udrette det Noget for en bedre og ligeligere Ordning af Besskatningen. Jeg troer imidlertid, at Resultatet vil blive, at de faae det forøgede Arbeide uden at faae den Tilfredsstillelse at udrette Noget for en saadan mere ligelig Ordning. Jeg troer tvertimod, at det bliver Skattecommissjonerne, hvis Afgjørelser ville blive de, der staae, og at Sogneraadene ville komme i et underordnet og ydmygende Forhold til dem, og der bliver altsaa ikke blot Spørgsmaal om Skatteloven, men tillige om en Sag af langt større Betydning, nemlig om Communerens Stilling ligeoverfor Staten. Blandt de Goder, som Grundloven tilfikkere os, sætte vistnok alle Medlemmer Communerens frie Selvstændighed meget høit; men hvorledes gaaer det med denne Selvstændighed, naar man paalægger Communerne et meget besværligt Arbeide for derefter at kassere det for dem og sige, at de kunne gjøre deres Arbeide om, og dette er aabenbart den Stilling, som her er anvist dem. Det er i §§ 11, 15 og 18 omtalt, hvad Sogneraadet skal gjøre, men derefter bliver dog til Syvende og Sidst ifølge § 19 den endelige Skatteliste udfærdiget, ikke af Sogneraadet, men af Skattecommissjonen.